

حرف مورد نظر در قواعد ۱ تا ۳۷

نوع اعلال

حرف عله

شماره قاعده

تعداد شروط

شروط

حکم

مثال

سکونی

و، ی

۱

۵

- عین الفعل
- متحرك
- ماقبل صحيح
- ماقبل ساکن

حکمت به ماقبل

يَقُولُ ← يَقُولُ
يَبِيعُ ← يَبِيعُ

و، ی

۲

۴

- عین الفعل یا لام الفعل اثنای کلمه
- مضموم یا مکسور
- ماقبل مضموم یا مکسور

حکمت به ماقبل

يُبِيعُ ← يَبِيعُ ، قَوْلَ ← قَوْلَ
حَيِّوَا ← حَيِّوَا ، يَطْوِيُونَ ← يَطْوِيُونَ

و، ی

۳

۴

- مضموم
- ماقبل مضموم
- مضموم یا مکسور
- ماقبل مکسور
- لام الفعل آخر کلمه باشد

حذف حرکت

يَدْعُوْ ← يَدْعُوْ ، يَرْمِيْ ← يَرْمِيْ

و، ی

۴

۳

- ماقبل مکسور
- ساکن

قلب به ياء

قَوْلَ ← قِيلَ ، دُعُوْنَ ← دُعِينَ

و، ی

۵

۳

- لام الفعل
- ماقبل مکسور

قلب به ياء

رَضُوْ ← رَضَى

و، ی

۶

۴

- لام الفعل
- ماقبل مفتوح
- حرف چهارم به بعد

قلب به ياء

يَرْضُوْ ← يَرْضَى

و، ی

۷

۴

- فاء الفعل
- ساکن
- ماقبل مضموم

قلب به واو

يُسَيِّرُ ← يوسِرُ

و، ی

۸

۴

- غير فاء الفعل
- متحرك به حرکتی غیر از «حالات چهارگانه» باشد
- ماقبل مفتوح

قلب به الف

قَوْلَ ← قَالُ ، بَيْعَ ← باعَ
دَعَا ← دَعَا ، يُدْعَى ← يُدْعَى

و، ی

۹

۲

- ماقبل مضموم

قلب به واو

قَائِلُ ← قُوْبِلَ
مُصَيِّحٌ ← مُصَيِّحٌ

و، ی

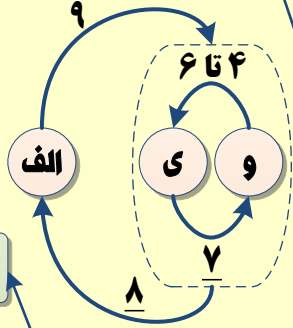
۱۰

۵

- ساکن
- التقاء با صحيح و ساکن
- هر دو در يك کلمه

حذف

قُوْلُ ← قُلُ ، يَبِيعُ ← بِعُ
خَافَ ← خَافَ



قواعد عمومی اعلال

«حالات چهارگانه»
۱- فتحه قبل از الف
۲- فتحه قبل از علامت تننيه اسم (-ان، -ین)
۳- کسره قبل از ياء نسبت (عَلَوِيّ)
۴- حرکت دفع کننده التقاء ساکنین (اِخْشَى اللهُ)